

ผอ.กรีนพีซชี้“ไทยควรปลดจีเอ็มโอ”

ดร.จิรากรณ์ คชเสนี จากอาจารย์ด้านนิเวศวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาเป็นผู้อำนวยการบริหารกรีนพีซเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพียงเพราะความสนใจในด้านสิ่งแวดล้อม และอยากมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมพุดถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมจากประสบการณ์ที่คร่ำหวอดในด้านนี้กว่า 20 ปี

จากการที่ได้ติดตามปัญหาสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยมาเป็นเวลานานคิดว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมไทยมีความรุนแรงขึ้นไหน?

- ความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อมไทยแบ่งเป็นช่วงๆ คือช่วงก่อนเศรษฐกิจบูม และช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ โดยช่วงก่อนเศรษฐกิจบูมสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยอยู่ในภาวะทรงตัวคือไม่ได้ดีขึ้น และก็ได้เลวลงแต่พอเศรษฐกิจบูม สิ่งแวดล้อมก็แย่ลง เกิดมลพิษทางอากาศ น้ำ ดิน และความเสื่อมโทรม

ของสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยไม่คำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อม คิดแต่จะให้เศรษฐกิจโตก่อนแล้วค่อยมาตามแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

เมื่อเป็นเช่นนั้น ต่างคนก็ต่างกอบโกยทรัพย์สินจากสิ่งแวดล้อม โดยไม่คำนึงถึงคุณค่าซึ่งเป็นความคิดที่ผิด การพัฒนาเศรษฐกิจควรจะควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและ

ดร.จิรากรณ์ คชเสนี จากอาจารย์ด้านนิเวศวิทยา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะผู้อำนวยการบริหารกรีนพีซเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เห็นว่าไทยควรปลดอาหารจีเอ็มโอ ที่เป็นมอพิษทางพันธุกรรม

■ ผอ.กรีนพีซ

สิ่งแวดล้อม

เมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ โรงงานต่างๆ หายยปิดตัวกันไปมาก ปัญหามลพิษต่างๆ เริ่มลดลงไป การนำทรัพยากรต่างๆมาใช้ก็หยุดลง ทำให้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีโอกาสฟื้นตัวขึ้นมาบ้างแต่คงต้องใช้เวลานานกว่าที่ทุกอย่างจะดีขึ้นกว่าเดิม ดังนั้นขณะนี้มีความจำเป็นต้องวางแผนการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ โดยรัฐบาลต้องกำหนดนโยบายตรงนี้ให้ชัดเจน เพราะยุคสมัยของการใช้ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมโดยไม่คิดหมดไปแล้ว

แล้วมาตรการต่างๆที่รัฐใช้ในการแก้ไขปัญหาลingkunganสิ่งแวดล้อมได้ผลหรือไม่?

- มาตรการที่รัฐบาลใช้ในการแก้ไขปัญหาลingkunganสิ่งแวดล้อมกันมากถือว่ายังไม่ได้ผล เพราะในอดีตชุมชนมีสิทธิในการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม แต่เมื่อมีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อำนาจในการจัดการทรัพยากรถูกดึงไปจากท้องถิ่นให้ส่วนกลางเป็นผู้ดูแล ทำให้ท้องถิ่นขาดฐานในการพัฒนาตัวเอง ขณะเดียวกันส่วนกลางเองก็ไม่สามารถดูแลเรื่องการจัดการได้อย่างทั่วถึง

เมื่อเกิดความคิดว่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นของหลวง ไม่ใช่ของท้องถิ่นของชุมชนทำให้คนในพื้นที่หันมาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับธรรมชาติ ความร่อยหรอจากการใช้โดยไม่ยั้งคิด ทั้งนี้เป็นเพราะหากพวกเขาไม่กล้าทรัพยากรในพื้นที่มาใช้ คนนอกพื้นที่ก็ต้องเข้ามาใช้ทรัพยากรจากตรงนั้นแทน

กิจกรรมรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อมของกรีนพีซฯ ตอนนี้มีอะไรบ้าง?

- การรณรงค์ตอนนี้ของกรีนพีซมีเรื่องจีเอ็มโอ ซึ่งได้เข้าไปยื่นเรื่องข้อเท็จจริงให้หน่วยงานรัฐและประชาชนได้เข้าใจ โดยทำการรณรงค์กันอย่างต่อเนื่อง และยังมีกรรณรงค์เรื่องสารพิษตกค้าง จากโรงงานแม่ชยะ การใช้พลังงานสะอาด รณรงค์ต่อต้านการใช้ถ่านหินเพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้าที่โรงงานไฟฟ้าหิมาครดและบ่อนอก **คิดว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมปัญหาไหนที่ควรเร่งแก้ไข?**

- ปัญหาสิ่งแวดล้อมทุกปัญหา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในชนบท ปัญหามลพิษในเมืองหลวง ปัญหาเหล่านี้ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ให้แก้ปัญหาได้ปัญหาก็แก้ก่อนได้ เพราะทุกปัญหา

■ ผอ.กรีนพีซ

มีความเกี่ยวโยงกัน อย่างปัญหาความเสี่ยง โทรมของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ในชนบทที่มีสาเหตุมาจากโรงงานอุตสาหกรรมที่นำทรัพยากรมาใช้อย่างไม่คำนึง ซึ่งในขั้นตอนก็การแปรรูปทรัพยากรในโรงงานอุตสาหกรรมก็ทำให้มีข้อเสียอันเป็นสาเหตุมลพิษต่างๆในเมืองหลวง ดังนั้นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจะต้องทำทั้งกระบวนการจะแยกส่วนหนึ่งส่วนใดออกจากกระบวนการไม่ได้

แล้วการแก้ไขปัญหามลพิษในตอนนี้เป็นอย่างไรบ้าง?

- การแก้ไขปัญหานี้ยังล่าช้าอยู่ โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับผู้บริโภคชาวไทยก่อน โดยการเร่งให้มีการติดฉลากระบุว่ามีผลิตภัณฑ์มีการปนเปื้อนจีเอ็มโอหรือไม่ เพื่อผู้บริโภคชาวไทยจะได้มีสิทธิรับรู้ข้อมูลและสิทธิในการเลือกซื้ออาหารได้ ซึ่งภาคีระบุบอกว่าจะใช้เวลา 3 เดือนเพื่อดำเนินการเรื่องนี้แต่มีเดือนกว่าแล้วก็ยังไม่มีความคืบหน้า และจำเป็นต้องมีการออกนโยบายให้ชัดเจนด้วยว่าประเทศไทยควรจะปลอดจากจีเอ็มโอ เพราะยีนที่เกิดจากการตัดต่อพันธุกรรมอันเป็นเทคโนโลยีที่เพิ่งเริ่มต้นและยังไม่มีความแน่นอนว่าจะเกิดผลกระทบต่อพันธุกรรมในพืชผักของไทย หรือไม่ สามารถเข้าไปปนเปื้อนในสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติ หรือที่เรียกว่า มลพิษทางพันธุกรรม

หากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นการที่จะกำจัดยีนตัดต่อพันธุกรรมให้ออกไปจากธรรมชาติจะเป็นเรื่องที่ไม่สามารถทำได้ และยังคงส่งผลต่อการส่งออกพืชพันธุ์ของประเทศด้วย เพราะปัจจุบันทั่วโลกล้วนแต่ตระหนักถึงความไม่ปลอดภัยของพืชจีเอ็มโอ หากมียีนตัดต่อพันธุกรรมในพืชผักของไทย แน่แน่นอนว่าผู้ซื้อที่เคยมีก็จะต้องหมดไป ■